

Ošetřovatel koní (kód: 41-018-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Ošetřovatel koní
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vedení prvotní evidence v chovu koní	3
Podestýlání, čištění a údržba stájí, výběhů a ohrad pro koně, ošetřování a čištění koní	3
Příprava krmiv, napájení, krmení a pasení koní	3
Péče o zdraví a pohodu (welfare) koní	3
Péče o všechny kategorie koní dle věku a využití	3
Údržba, ošetřování a drobné opravy výstroje koně	3
Pomoc při podkování a korekturách kopyt	3
Přeprava koní	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.04.2016 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Vedení prvotní evidence v chovu koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat veškerou dokumentaci příslušející ke koni a uvést, kdo provádí její evidenci	Ústní ověření
b) Provést příslušné záznamy do prvotní evidence o obratu stáda a o krmení koní	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Podestýlání, čištění a údržba stájí, výběhů a ohrad pro koně, ošetřování a čištění koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit stav a způsob ustájení a mikroklima ve stáji	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit a dodržovat zásady BOZP v chovu koní a přístup ke koni	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit stav výběhů a zvolit postup pro sanaci a péči o pastviny a popsat dezinfekci ustájení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyčistit, podestlat a připravit ustájení pro koně	Praktické předvedení
e) Zhodnotit celkový stav koně a jeho čistotu	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vyčistit, umýt, zadekovat a zabandážovat koně s využitím vhodných pomůcek	Praktické předvedení
g) Předvést základní péči a ošetření kopyta	Praktické předvedení
h) Zkontrolovat funkčnost všech zařízení ve stáji, výběžích a ohradách, případně popsat jejich opravu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava krmiv, napájení, krmení a pasení koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat základní druhy krmiv, posoudit jejich kvalitu, vhodnost a nezávadnost pro krmení jednotlivých plemen a kategorií koní	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout vhodné způsoby uskladnění jednotlivých krmiv a možné úpravy krmiv, odhadnout hmotnost předložených krmiv	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Připravit krmiva pro zadanou kategorii koní	Praktické předvedení
d) Zajistit napájení koní na přiděleném pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Podat vhodným způsobem připravená krmiva	Praktické předvedení
f) Dovést koně na pastvinu (do výběhu), posoudit jeho celkový stav a mechaniku pohybu, charakterizovat technická zařízení a vybavení na pastvinách	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdraví a pohodu (welfare) koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit prevenci v péči o zdraví koní (mikroklima, trénink, krmivo, podávání antiparazitik, ochranné očkování)	Písemné a ústní ověření
b) Posoudit zdravotní stav koně, popsat denní kontrolu zdraví koně	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat základní nemoci a vady koní, příznaky onemocnění a změny v chování nemocného koně	Písemné a ústní ověření
d) Změřit tělesnou teplotu, tepovou a dechovou frekvenci koně a zjištěné údaje vyhodnotit	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat první pomoc při drobném i větším zranění	Písemné a ústní ověření
f) Popsat poskytnutí první pomoci koni postiženému kolikovými bolestmi	Písemné a ústní ověření
g) Charakterizovat další vady koní (zlozvyky, skryté vady apod.)	Písemné a ústní ověření
h) Popsat základní a minimální podmínky prostředí ustájení a chovu koní	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o všechny kategorie koní dle věku a využití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukázat předvádění a vodění zadaného koně	Praktické předvedení
b) Popsat příznaky říje u klisny	Ústní ověření
c) Uvést specifika ošetřování plemenných hřebců	Ústní ověření
d) Uvést specifika péče o hříbata a mladé koně a o jejich správný vývoj	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba, ošetřování a drobné opravy výstroje koně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé části výstroje koně	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést údržbu a očištění jednotlivých částí výstroje	Praktické předvedení
c) Popsat a předvést opravu drobné závady ve výstroji koně	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Ošetřit a uložit použité pomůcky k výcviku koní	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pomoc při podkování a korekturách kopyt

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést různé způsoby fixace koní	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat kopyto jako anatomický útvar	Písemné a ústní ověření
c) Asistovat při podkování koní a korekturách kopyt, uvést zásady a předvést správné držení končetin, zásady BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit význam podkování	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přeprava koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady pohybu koní po veřejných komunikacích podle platné legislativy	Písemné a ústní ověření
b) Popsat a předvést přípravu koně před přepravou	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést příslušné doklady pro přepravu koní	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Ověřování musí být spojeno do navazujících činností vedoucích k ucelenému obrazu ošetřovatele koní.

Při práci s koňmi je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování zásad pohody zvířat (welfare). Uchazeč bude pracovat s jedním koněm. Při demonstraci práce s koněm je nutné z časových a bezpečnostních důvodů použít zaučeného koně.

V rámci zkoušky musí uchazeč:

Předvést vyčištění a ošetření koně

Předvést vyčištění boxu, připravit a podat krmení, popsat a zkontrolovat napájení

Předvést koně na ruce v klidu, v kroku a v klusu

Popsat exteriér, zhodnotit mechaniku pohybu v kroku a v klusu předváděného koně

Popsat specifika chovu jednotlivých kategorií koní

Popsat a předvést základní péči o kopyta

U kompetence **Příprava krmiv, napájení, krmení a pasení koní** u kritéria c) autorizovaná osoba určí jednu kategorii koní (hříbata po odstavu, dvouletá hříbata, plemenní hřebci v připouštěcí sezoně, apod.).

U kompetence **Údržba, ošetřování a drobné opravy výstroje koně** u kritéria c) autorizovaná osoba zadá uchazeči jednu z následujících oprav: obrácené udidlo, překroucené lícnice nebo otěže, srovnání porouchané zápřesky, vytvoření dalších otvorů do třmenového řemene, výměna přetrženého třmenového řemene.

Při plnění úkolů formou praktického předvedení je nutné přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny práce, jakož i ke kvalitě a časovému hledisku zvládnutí předváděných operací. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na správnou manipulaci s koňmi, podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání v chovatelském nebo jiném zemědělském nebo veterinárním oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov koní nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v zemědělském oboru vzdělání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství nebo veterinářství a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov koní nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v zemědělském oboru vzdělání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Profesionální kvalifikace Ošetřovatel koní nebo Chovatel koní a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov koní, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici minimálně toto materiálně-technické zázemí:

- Stáj s koňmi
- Pástevní areál
- Místnost pro písemnou část
- Prostor pro vodění a předvádění koně
- Výstroj koní (zajistí zkoušející)
- Ochranné pomůcky pro koně
- Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Svaz chovatelů českého teplokrevníka

Asociace svazů chovatelů koní ČR

Mendelova univerzita v Brně

Š CH K – KUBIŠTA, s. r. o. (Šlechtitelský chov koní)

Miloslav Perníček (OSVČ)

Karel Růžička (OSVČ)

Josef Kincl (OSVČ)